

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Pulkrábka, Ph.D., a soudkyně Mgr. Jany Boškové a JUDr. Ivy Hejdukové ve věci

umístěného:

[jméno] [jméno] [příjmení], narozený dne [datum]

bytem [adresa]

zastoupený opatrovníkem advokátem JUDr. [jméno] [příjmení]

sídlem [adresa]

o vyslovení přípustnosti dalšího držení ve zdravotním ústavu

o odvolání umístěného proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 6. 10. 2021, č. j. 25 L 27/2021-89

takto:

Napadený rozsudek se zrušuje a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně rozhodl, že další držení [jméno] [jméno] [příjmení] ve zdravotním ústavu je přípustné na dobu osmi měsíců od vyhlášení rozsudku. Své rozhodnutí odůvodnil soud prvního stupně tím, že z provedeného dokazování je zřejmé, že další držení v ústavu je s ohledem ke zdravotnímu stavu umístěného přípustné, a to při omezení či vyloučení ve styku s vnějším světem. S ohledem na závěry jak znaleckých posudků, tak i lékařské zprávy, byl shledán zákonný důvod zadržení v psychiatrickém ústavu, a to na dobu osmi měsíců. Soud prvního stupně se ztotožnil jak se závěrem znalců, tak ošetřujícího lékaře, přičemž doba osmi měsíců byla shledána odpovídající zdravotnímu stavu umístěného a prognóze jeho dalšího vývoje. Zdravotní stav umístěného neumožňuje jeho propuštění, neboť to, že začal spolupracovat při léčbě, není zárukou, že v případě propuštění bude užívat medikaci. Nelze totiž nevidět, že umístěný se domnívá, že je zdravý a nemá náhled na své onemocnění a nutnost léčby. Na stejnou duševní chorobu byl léčen již dříve a od té doby nedošlo ke zlepšení jeho zdravotního stavu, naopak nemoc prohloubila do defektu. Umístěný je tedy nadále nebezpečný jak sobě, tak svému okolí.

2. Proti rozsudku se včas odvolal umístěný. V odvolání navrhl napadený rozsudek zrušit, a to proto, že soud si v řízení neopatrnil dostatečné důkazy o tom, jakých jednání se umístěný skutečně před zadržením dopustil a zda tato jednání skutečně svědčí o tom, že jeho pobyt na svobodě ohrožuje buď jeho, či jeho okolí. Ve věci nebyl vyslechnut znalec, který vypracoval znalecký posudek. Navíc je zapotřebí, aby umístěný byl vyšetřen psychiatrem znalým [anonymizováno] jazyka, který jediné může posoudit jeho zdravotní stav. Je také zřejmé, že k efektivnímu léčení je bezpodmínečně nutné, aby byl umístěný ošetřován lékařem, který ovládá jeho rodnou řeč.

3. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení jeho vydání předcházející, a aniž musel nařídít odvolací jednání (§ 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř)), dospěl k závěru, že dosud nejsou dány podmínky pro změnu ani potvrzení napadeného rozhodnutí.

4. Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že [jméno] [jméno] [příjmení] byl přijat do ústavní péče Psychiatrické nemocnice v Dobřanech bez svého souhlasu [datum] po propuštění z Vazební věznice [anonymizováno], neboť pominuly důvody vazby. Ze znaleckého posudku vypracovaného v rámci trestního řízení bylo zjištěno, že v době páchání trestné činnosti byl umístěný pod vlivem

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Anettová.

paranoidně perzekučních bludů s paranoidní schizofrenií, přičemž jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, jedná pod vlivem duševní poruchy a je zcela bez náhledu na nemoc, odmítá se léčit.

5. V projednávané věci soud prvního stupně nechal vypracovat znalecký posudek, a to MUDr. [jméno] [příjmení], který vyslovil závěr, že další držení posuzovaného v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech při vyloučení styku s vnějším světem je nezbytným z titulu závažné duševní choroby – paranoidní schizofrenie, a to po dobu osmi měsíců. Dále, že umístěný není schopen účastnit se soudního jednání, není schopen vnímat jeho průběh a pochopit obsah doručovaných písemností. Pokud jde o vlastní vyšetření umístěného, znalec uvedl, že, „bylo provedeno v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech, při vyšetřování posuzovaný spolupracoval, odpovídal paratematically, postupně narůstala tenze“.

6. Zásadní námitky umístěného uvedené v jeho odvolání směřují proti postupu soudu, resp. znalce, který vypracoval v řízení znalecký posudek. Jednak umístěný namítá, že nebyl vyšetřen, „znalcem známým [anonymizováno] jazyka“ a jednak, že znalec nebyl při ústním jednání před soudem vyslechnut. Těmto námitkám lze přisvědčit.

7. Podle § 18 odst. 2 o. s. ř. účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočnicka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočnicka účastníku, s nímž se nelze dorozumět jinak, než některým z komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob (za použití § 1 odst. 1, 3 z. ř. s.).

8. Soud prvního stupně skutečnost, že mateřským jazykem umístěného není čeština, správně zohlednil, a pokud s umístěným jednal, činil tak za účasti tlumočnicka. Tlumočnick však nebyl přítomen při vyšetření umístěného, resp. z usnesení o ustanovení znalce (usnesení ze dne 11. 8. 2021, č. j. 25 L 27/2021-54) nevyplývá, že by znalci bylo uloženo provést vyšetření umístěného za účasti tlumočnicka a ani ze znaleckého posudku nelze zjistit, že by tlumočnick byl při vyšetření umístěného přítomen. Ani při ústním jednání se nepodařilo pochybnost o tom, že nemohlo při vyšetření umístěného dojít k určitému zkreslení v důsledku jazykové bariéry, rozptýlit, a to proto, že znalec při ústním jednání nebyl v rozporu s § 127 odst. 1 o. s. ř. vyslechnut.

9. Nutnost výslechu znalce, který měl být vyslechnut nejen o obsahu znaleckého posudku, ale i o tom, jakým způsobem s umístěným mluvil, zda jazyková bariéra hrála (či mohla hrát) při vyšetření nějakou roli či nikoliv, se jeví jako nutný o to víc, že z obsahu znaleckého posudku není patrné, jakým způsobem byl posuzovaný vyšetřován, jaké vyšetřovací metody byly použity, jakým způsobem posuzovaný na jednotlivé otázky odpovídal.

10. S ohledem na výše uvedené závěry proto odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1 písm. a) a 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř.).

11. Soud prvního stupně přítom v dalším řízení nepřehlédne skutečnost, že u Okresního soudu v Rakovníku bylo (či je) rozhodováno o ochranném léčení umístěného. V dalším řízení soud prvního stupně tedy opatří podklady pro možnost posouzení, zda má být v řízení o dalším držení umístěného pokračováno či nikoli.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Plzeň 1. prosince 2021

JUDr. Zdeněk Pulkrábek, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Anettová.